

LECTURES

DIUMENGE 18/12/2016

NADAL-MISSA DE L'ALBA. CICLE A.

1ª LECTURA (Isaïes 62, 11-12)

Escolta el que el Senyor fa sentir
fins els termes més allunyats de la terra:
"Digueu a la ciutat de Sió:
El teu salvador ja és aquí;
l'acompanya el fruit de la seva victòria,
el precedeixen els seus trofeus.
A vosaltres us diran El-poble-sant,
Els-redimits-del-Senyor,
i a tu et diran La-que-té-un-enamorat,
La-ciutat-no-abandonada".

2ª LECTURA (Titus 3,4-7)

Germans,
quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre,
i l'amor que ell té als homes,
no l'han mogut les obres bones
que nosaltres podíem haver fet,
sinó la seva bondat que ens salva
amb un bany d'aigua regenerador
i amb el poder renovador de l'Esperit Sant,
que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres
per Jesucrist, el nostre salvador;
així, justos per la seva gràcia,
som hereus de la vida eterna,
que des d'ara tenim dret a esperar.

EVANGELI (Lluc 2,15-20)

Quan els àngels se'n tornaren al cel,
deien entre ells els pastors:
"Arribem-nos a Bet-Lèhem
a veure això que ha passat
i que el Senyor ens ha fet saber".
Hi anaren, doncs, tot seguit,
i trobaren Maria i Josep,
amb el nen a la menjadora.
Havent-ho vist amb els propis ulls,
van contar el que els havien dit d'aquell infant,
i tothom qui ho sentia
es meravellava del que deien els pastors.
Maria conservava aquests records en el seu cor
i els meditava.
Després els pastors se'n tornaren,
glorificant Déu
i lloant-lo pel que havien vist i sentit;
tot van trobar-ho com els ho havien anunciat.

PROJECTE D'HOMILIA

El fragment de l'evangeli que se'ns proposa per a aquesta *Missa de l'Alba* sembla un simple *relat de transició*. A pesar d'això, hi podem trobar diversos "detalls" d'una significació realment important.

Protagonisme dels pastors.

Segons els coneixedors de la societat jueva d'aquell temps, els *pastors* eren considerats una classe de gent vulgars, mentiders, lladregots,... En canvi el relat evangèlic en ressalta una qualitat important: vetllaven, guardant de nit el seu ramat. Dóna la impressió que eren els únics que estaven desperta, i per això van ser també els únics a qui els àngels van poder comunicar la BONA NOVA del naixement de Jesús. Això els converteix en els únics testimonis d'un fet singular: un nen posat en una *menjadora*.

Amb això no es vol dir que Jesús naixés físicament durant la nit. Recordem que els evangelis no fan la *crònica* d'un fet sinó que construeixen un *relat* per a presentar-nos una BONA NOVA, per "sentir" la qual cal estar despert, com ho solen estar els qui estan sempre exposats a perills de tota classe.

...posat en una menjadora...

L'evangelista Lluc ressalta molt aquest "detall" de la *menjadora*. És precisament aquest "detall" allò que confirma als *pastors* la veritat del missatge que han rebut. "*Trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora*". I també: "*Tot van trobar-ho com els ho havien anunciat*".

És també aquest "detall" allò que provoca que tothom qui ho sentia es meravellava del que deien els pastors.

D'això en resulta una situació sorprenent: els primers "testimonis" humans que donen fe de la BONA NOVA del naixement de Jesús són gent que tothom considerava no digna de crèdit. (Notem que passarà una cosa semblant amb la BONA NOVA de la resurrecció de Jesús: les úniques que rebran l'anunci dels àngels seran un *grup de dones* (Lluc 24,1-12). I sabem que, en la societat jueva, precisament el testimoni de les dones no era acceptat com a vàlid).

MISSATGE

Fent un joc de paraules, podríem dir que el missatge d'avui ens invita a creure uns testimonis que la societat considera increïbles, però que són els únics que han comprovat amb els seus propis ulls allò que ens diuen.

Potser això es podria dir també d'aquesta altra manera: per rebre la BONA NOVA de Jesús ens cal escoltar i fiar-nos dels menyspreats per la societat.

RESPOSTA

En el relat que hem llegit es té la impressió que fins i tot Maria i Josep aprenen, sobre Jesús, d'allò que expliquen els *pastors*. *Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava*. I aquesta podria ser també la nostra *resposta*: conservar en el cor i meditar allò que sobre l'Home ens diuen els *marginats* de la societat. I és que els *marginats* normalment han d'estar molt *atents i desperts* per a viure i sobreviure; i per això s'adonen de moltes coses *humanes*, desapercebudes per a la resta.

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

1. Les Festes de Nadal han entrat tant en el folklore de la nostra societat que han acabat *desbordant-se* per tots cantons. Què penseu fer per anar recuperant la BONA NOVA del Nadal?
2. Maria "posa" Jesús en una *menjadora* com un *gest profètic* que prefigura el moment en què Jesús dirà: *El meu cos és pa... la meva sang és beguda...* Donada la crisi actual, quin *gest profètic* podríem fer els *cristians*?

Mossèn Pere Torras

Paraules i Parauletes

NADAL-MISSA DE L'ALBA. CICLE A.

"JOSEP".

130. Josep. (...i trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora).

L'Evangelí de Mateu ens presenta Jesús a partir de la figura de **Josep**. Fora d'aquest Evangelí no hi ha en tot el Nou Testament cap altra referència al *protagonisme* de Josep en l'infantament-naixement de Jesús. Només indirectament l'evangelí de Lluc es refereix a ell com a *espòs de Maria*. També s'hi fa referència per expressar *sorpresa* quan es suggereix que Jesús és més que el "fill de Josep" o "el fill del fuster" (Mateu 13:55. Lluc 4:22. Joan 6:42. Vegeu també Lluc 1:27. Lluc 2:4. Joan 1:45).

També és significatiu que Lluc, tot i posar el protagonisme en Maria, quan presenta la *genealogia de Jesús*, ens ofereix la que segueix la branca de Josep (Lluc 3:23).

L'Evangelí de Mateu dona a Josep una grandíssima significació.

Aquest Evangelí comença així: "*Genealogia de Jesús, el Messies, fill de David, fill d'Abraham*". Es tracta d'una *genealogia* perfectament estructurada a partir d'una expressió que es va repetint: "*tal engendrà tal*" (En la traducció de la BCI: *tal va ser el pare de tal*). Quan apareixen diversos "engendrants", la *genealogia* continua per un sol descendent, indicant així la *línia directa* de transmissió ininterrompuda de les Promeses que Déu va fer a Abraham i a David.

Sorprenentment, aquesta *genealogia de Jesús* s'acaba en Josep. De Josep no es diu que va engendrar Jesús sinó que va ser l'espòs de Maria, de la de la qual nasqué Jesús, l'anomenat Messies (Mateu 1:16).

Evidentment, amb aquest gir estructural, no es vol pas negar que Josep engendrés Jesús. En aquest supòsit, la *genealogia* resultaria enganyosa; i també sobrera, donat que sembla clara la seva finalitat: mostrar que Jesús és l'hereu de les Promeses.

Amb aquest *gir estructural* se'ns vol advertir que **Jesús-Messies**, més enllà de l'*herència* d'Abraham i de David, rep una altra cosa molt més important. En realitat s'està dient: Jesús és el *descendent de David*, però en realitat és molt més que això perquè ha nascut per obra de l'**Esperit Sant**. Així l'evangelista Mateu ens diu, ja des del principi, que el messies Jesús desborda la idea que ens podíem haver fet d'ell com a descendent de David i d'Abraham.

Els protagonisme de Josep en els dos primers capítols de l'Evangelí de Mateu s'inspira en la figura del patriarca Josep, un dels dotze fills del patriarca Jacob. Ho indica, a part del nom, el fet que l'àngel li parla "en somnis", que era la peculiaritat distintiva del fill de Jacob (Gènesi 37:19). També per la seva relació amb Egipte. El patriarca Josep, venut com esclau pels seus germans, va esdevenir virrei d'Egipte i *salvador* del seu Poble (Gènesi 41:40. I també Gènesi 45:16).

Més tard, l'*esclavització* del Poble va fer sospirar per l'**Èxode**, l'experiència més significativa dels Hebreus.

La *Història del patriarca Josep* inspira els quatre sub-relats de la *Infantesa de Jesús*, exclusius de l'Evangelí de Mateu: Els Mags, la Fugida a Egipte, els Innocents i el retorn a la seva terra. Així l'Evangelí de Mateu ens presenta Jesús com el *nou i definitiu Moisès*.

A partir dels *Relats d'Infantesa* ja no se'ns torna a parlar de *Josep*. I aquest silenci és del tot intencionat i ben significatiu. Josep és l'*última anella* de la llarga llista de personatges del que nosaltres anomenem *Vell Testament*, i l'evangelista ho vol fer notar.

Hi ha com dues grans etapes en el *procés d'Humanització*. Amb Josep acaba la primera. Amb Jesús comença la nova i definitiva. Però compte!: aquesta nova etapa no és simple conseqüència de l'anterior sinó que té lloc gràcies, també, a un *nou impuls* de l'Esperit Sant. Jesús (l'Home adult) no és **només** fill de Josep o fill de la Humanitat. Així com *Adam* va "néixer" pel buf de l'Esperit, també el *Nou Adam* és engendrat *per obra de l'Esperit Sant* en el si de la Humanitat (Gènesi 2:7. Mateu 1:18).

Aquesta constatació forma *part essencial* de la Bona Nova dels Evangelis, que l'expressen a través de diferents figures molt significatives. La figura comú als quatre evangelis és *Joan Baptista*. Tots ells, encara que de maneres diferents, expressen el **salt** que comporta el pas de **Joan a Jesús**.

En l'evangelí de Joan, a més del Baptista, hi té un gran significat **Maria**, *mare de Jesús*. Ella passa de ser la *mare de Jesús* a ser la *mare del deixeble estimat*, que ell acull a **casa seva** (Joan 19:26).

L'evangelí de Lluc també visualitza el *salt qualitatiu* que significa Jesús en el *procés d'Humanització* presentant-nos uns *ancians* que "deixen pas" a la nova situació: Zacaries amb Elisabet (Lluc 1:43.76) i Simeó amb Anna (Lluc 2:29).